

Massablokken

Hedwig Van Den Bosche, Stedelijke Openbare Bibliotheek Gent en
Trudi Noordermeer, Universiteit Antwerpen

Sinds een aantal jaren zien we een nieuwe trend opduiken: samen studeren in de leeszaal van de bibliotheek. Universiteiten, hogescholen en openbare bibliotheken zien zich genoodzaakt extra studieruimte te voorzien.

STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK GENT

In de Gentse (openbare) bibliotheek wordt de lezingen- en activiteitenzaal elke blokperiode omgetoverd tot studiezaal. Ruim 100 extra zitplaatsen, waar

niet alle studenten samen zitten blokken. Zijn het nu precies de 'facebookers' die in groep gaan studeren, eerder dan de niet-facebookers, en kan je daar een typologie van de student uit distilleren? Dat zou onderzoek moeten uitwijzen.

individuele werkplekken met of zonder computer. Er moet een snel draadloos netwerk zijn voor degenen die hun laptop meenemen. Er is behoefte aan groeps-werkplekken van verschillende omvang, uitgerust met computers, specifieke software en smartboards. En er is nood aan goede printers en scanners.

De digitale bibliotheek is voor veel studenten 24/7 beschikbaar en daarin kunnen velen alle informatie vinden die ze nodig hebben. Zij komen dus naar de universiteit om te blokken. Universiteiten nemen verschillende maatregelen om in de behoefte te voorzien. Er komen steeds meer bookless libraries. De vrijgekomen plaats wordt ingericht met aangename werkplekken. Maar studieplekken in de bibliotheek zijn relatief duur en strikt genomen is het aanbieden van goede studievoorzieningen een taak voor de universiteit of hogeschool — en niet van de bibliotheek. Veel universiteiten richten daarom ook — buiten de bibliotheek — grote lokalen in met goed geoutilleerde studieruimten van verschillende omvang.

Studeren in de bib. Ook in Kortrijk. Foto's: Bibliotheek Kortrijk.

gedisciplineerd gestudeerd wordt, met afspraken, maar zonder permanent toezicht. Tegelijk zijn ook nagenoeg alle werkplekken tussen de rekken bezet tijdens de piekdagen. 's Morgens is het dan ook een gedrum van jewelste als de hele bende de bestorming inzet om een plekje in te nemen. De bib reserveert per afdeling een aantal zitplaatsen voor 'raadpleging van de collectie', zo niet vindt geen enkele 'gewone' lener nog een plaats.

Wat beweegt studenten om zo massaal samen te gaan studeren? Enerzijds willen ze ontsnappen aan hun pc of laptop met Facebook, games en andere tijdvretende verlokkingen. Anderzijds zoeken ze de positieve stimulans van het samen studeren, indien nodig snel kunnen overleggen en tussendoor samen kunnen pauzeren. En laat dat nu toevallig kwaliteiten van Facebook zijn: Veel vrienden om je heen, met wie je snel kan communiceren in functie van informatie en ontspanning. Kunnen we stellen dat het facebookgegeven zich verplaatst naar de niet-digitale fysieke/publieke ruimte? Natuurlijk gaan

Voor de (openbare) bibliotheken, die dit fenomeen proberen in goede banen te leiden, geeft het in elk geval stof tot nadenken over de kwaliteit van de semi-publieke ruimte voor studie en ontmoeting. Dat de studenten de sfeer van 'gewijde stilte' teruggebracht hebben binnen de muren van de bib is ook bijzonder. De vraag of die student dan oog heeft voor het mooie aanbod van de bibcollectie doet allicht minder ter zake. De bibliotheek heeft immers ook als opdracht het (levenslang) leren te faciliteren en te stimuleren.

UNIVERSITEIT ANTWERPEN

Studenten van universiteiten en hogescholen komen in blokperiodes massaal naar de wetenschappelijke bibliotheken om alleen of in groep te studeren. Zij komen dan meestal niet voor de collecties, maar voor de studiefaciliteiten. Deze ontwikkeling heeft ingrijpende gevolgen voor het beleid van wetenschappelijke bibliotheken.

De studenten hebben behoefte aan

De trend van het massaal samen studeren in de bibliotheek heeft zich razend-snel ontwikkeld. Welke gevolgen heeft het als de trend overwaait en de studenten weer meer thuis of op kot studeren? Het is nu moeilijk voorstelbaar en voorspelbaar, maar wellicht is er over enkele jaren te veel ruimte ingericht als studieplek. Flexibiliteit in de gebouwen is daarom geboden. ■■

> Bekijk het filmpje van de bestorming van de OB
Gent: <http://tinyurl.com/META-massablokken>